

WAM:

Midin dodir

Milan Rupić

Tržište audioproizvoda je malo, ali veoma probirljivo. Brzo se zasiti novinama pa ga je stalno potrebno "animirati" novim proizvodima. Stoga i najveći svjetski proizvođači, osobito oni koji se bave proizvodnjom kabela, razmjerno često predstavljaju nove modele. Pa, ako prođe - prođe. Ako ne, ništa se jako lošega nije zbililo po njihova proizvođača jer si velike tvrtke mogu dozvoliti takav luksuz i potom se baciti na slijedeće "usavršavanje". Oni proizvođači koji ih izrađuju ručno mogu, tako reći, svaki dan izaći pred publiku s novim modelom, no ako "promaše", to ih može skupo stajati. Zato i proizvođača koji ručno izrađuju kabele u svijetu ima razmjerno malo. Ogroman broj audiofila, istinabog, sami "frču" žice, igraju se i eksperimentiraju. Ima i onih koji nešto od tih svojih eksperimenata i prodaju. Ali onih, kako kod nas, tako i vani, koji su taj hobi uspješno pretvorili u postojani posao kojim se ozbiljno bave i koji se kontinuirano odvija dulji niz godina, veoma je malo.

Damir Sumić, poznato je to svakom ovdašnjem audiofilu, jedan je od tih malobrojnih. On, ne-prestano istražujući, proučavajući dostignuća drugih proizvođača i eksperimentirajući, u redovitim i ne preduгим vremenskim razmacima, izradi neki novi kabel. Drukčiji i po izgledu (ako je na tom planu uopće moguće biti inovativan), ali svakako drukčiji po zvuku. Zapravo, ne puno drukčiji globalno, jer zvukovni pečat njegovih konstrukcija već je prilično prepoznatljiva, ali zato bitno drukčiji "lokalno", što će reći u načinu kako kroz njegove nove kabele svaki puta izroni i pojavi se nešto što se, slušajući prethodni

model, nije činilo da nedostaje. A baš to svakodnevno otkrivanje i pomicanje granica nečega što se činilo definitivnim, čini njegov i rad drugih konstruktora vrhunskih audiouređaja razložnim i cijenjenim među publikom.

Zagonetna slitina

Black Hole 5 imaju geometriju sličnu većini Sumic Audijevih kabela nastalih tijekom prethodne dvije godine. To znači da su vodiči spiralno uvijeni oko središnje jezgre. U "petici" je deset vodiča, pet za minus, pet za plus komponentu signala, svih pet različitog promjera. Najvažnija novost kod ovih zvučničkih kabela je da je srebro, osnovni materijal iz kojeg se izrađuju Black Hole kabele, dobilo "društvo". Ono koje mu gotovo "logički" pripada. Barem što se pjesništva tiče. Dakle, srebro i - zlato. Zlato nije poznato kao osobito dobar vodič, ali, na nama (meni sigurno!) kemijskim nevježama nedokučiv način, u kombinaciji sa srebrom, barem što se tiče ovih Sumic Audijevih kabela, odlično funkcionira. Usput, nije to prvi puta da proizvođači srebrnih kabela na svoj način koketiraju za zlatom. Prisjećam se Gryphonovih kabela, a danas to rade u Crystal Cableu. No, za razliku od njih, konstruktor Sumić nije koristio zlato ni kao pokrov (Gyphon) niti kao medij kroz koji prolaze srebrni vodiči (Crystal Cable). On je u samo njemu poznatom omjeru, dobivenim nakon duljeg eksperimentiranja, u srebro čistoće 99.9999 umiješao 24-karatno zlato. Od dobivene slitine, kao i do sada, ručno je izvlačio vodiče kroz dijamantne profile različitih promjera, termički ih obradio i na kraju polirao do visokog sjaja i glatkoće. Jer, teorija govori, što je glađa površina vodiča, to je i zvuk u cjelini "gladi", "poliraniji". Vodiči se potom, po ustaljenom načelu, uvlače u teflonske cjevčice nešto većeg promjera od njih, tako da je oko njih zrak - najbolji dielektrik. Svaka se cjevčica potom pojedinačno ručno zatvara tako da vodič (osim zraka koji je ostao u cjevčici) nema dodira sa "svježim" zrakom. Na taj način sprječava se stvaranje patine na srebru koja može smanjiti protočnost signala. Zanimljivo je napomenuti da se patina nije vidjela ni nakon što je otvoren pet godina stari kabele. Mnogi proizvođači ne zatvaraju cjevčice ili ih zatvaraju sve zajedno, a ne jednu po jednu. Razumljivo, to je pipav, dugotrajan i zato skup postupak. Cjevčice se potom obavijaju silikonskim termo-bužirima. Kako je silikon agresivan, između cjevčica i slika dolazi teflonska vrpca. Vrpca osim toga kabele daje čvrstoću i kompaktnost, što smanjuje vibracije vodiča i tako sprečava pojavu štetne mikrofonije kabela. Kao dielektrik se koriste prazne teflonske cjevčice, a teflonska je i cjevčica u sredini kabela oko koje se uvijaju vodiči. Na kraju svega dolazi ukrasni bužir.

Terminacija kabela je vilicama koje mogu biti srebrne Audioquestove ili rodijske Furu-tehove, a za njihovo pričvršćivanje na vodiče proizvođač koristi Furutechov tinol s 4 % srebra. I na kraju opisa tehničkog ustroja Black Hole 5 kabela valja reći da ovi kabele, bez obzira na nazočnost 24-karatnog zlata u njima - koje je 50 puta skuplje od srebra - nije podigla njihovu cijenu u odnosu na čisto srebrne.

Zlatna promjena

Naravno da i konstruktor i publika od svakog novog kabela, odnosno uređaja očekuju nešto novo, posebno, drukčije. No, svakom pomnom pratitelju zbivanja na terenu sasvim je jasno da revolucionarni pomoci nisu mogući. Pogotovo ne na području gdje su već ionako limiti već gotovo sasvim dotaknuti. I zato su i najnoviji Sumić-evi kabele zvučali uglavnom onako kako smo ih navikli čuti i kako je onjima već više puta pisano. Glavna osobina prethodne iteracije Black Hole kabela bio je prijenos energije. Ta je osobina zadržana i na modelu 5. Izravna posljedica toga bila je izvanredna ritmičnost glazbe koja je slušatelja tjerala na izravno sudjelovanje u izvedbi, bilo tapkanjem nogama ili čak mahanjem rukama, oponašajući dirigentove kretnje. Zvukovna prezentacija bila je toliko izravna da se činilo kao da zvuk u sobu dolazi bez posrednika. Dinamički su kontrasti bili oslikani izrazito stvarno, tako da se ni u jednom trenutku nije mogao osjetiti i najmanji trag bilo kakvog kašnjenja ili zastajkivanja. Naravno, pod uvjetom da pojačalo ima dovoljno snage kojom može hraniti zvučnički sustav. Black Hole 5 kabele u tomu sigurno mu neće biti smetnja ili ograničenje.

Ista priča o nesputanosti reprodukcije može se ispričati i na temu prezentacije prostornih dimenzija zvuka, odnosno zvukovne slike. Slojevitost orkestralnog tijela, prostor oko instrumenata i raspored izvođača na pozornici izrazito su se lako mogli doživjeti. Sve tri prostorne dimenzije bila su očite do

opipljivosti, a kopreni koja ponekad znade zastrti zadnje redove orkestra pri tišem slušanju, ovdje nije bilo traga, pa su se mogli čuti i najsitniji treptaji iz same utrobe orkestra (naravno ako ih je bilo na snimkama).

Sve tri prostorne dimenzije bila su očite do opipljivosti, a kopreni koja ponekad znade zastrti zadnje redove orkestra pri tišem slušanju, ovdje nije bilo traga, pa su se mogli čuti i najsitniji treptaji iz same utrobe orkestra (naravno ako ih je bilo na snimkama).

Zvuk je u cijelosti, od najdubljeg dna do najviših visina, odisao prozračnošću, slobodno je i nesputano disao, djelujući dovoljno napeto sukladno osobinama reproduciranog djela, ali i dovoljno opušteno zbog ujednačenosti i suverenosti prezentacije.

Da bi sve rečeno bilo moguće, jasno je da svi dijelovi frekvencijskog spektra moraju biti sasvim točno preneseni. A u tomu ni prošle generacije Sumic Audijevih kabela nisu imale baš nikakvih problema. To onda znači da dosljednim pratiteljima razvojnog puta Sumic Audijevih kabela ne treba svaki puta ponavljati o čemu se radi. Puno je važnije, na kraju priče, progovoriti o najjačoj osobini Black Hole 5 kabela, onoj po kojoj se ovi kabele i najviše razlikuju od prethodnih. To je reprodukcija detalja. Ponekad se čini da smo čuli sve što se može čuti i da tu bitnih pomaka na bolje više ne može biti (a da se pritom na naruši opći glazbeni sklad zvuka). Međutim, kad su se u sustavu našli Black Hole 5, bilo je jasno da još uvijek ima mjesta za prilično značajne pomake. S njima u sustavu, detalja je bilo kao nikada prije. No ono što je puno važnije od količine jest kvaliteta njihove reprodukcije. Ono što sam i sam ponekad znao opisivati kao vrhunski filigran-ski rad, ovdje dobiva svoju punu potkrepu i opravdanje. Riječima je stvarno teško opi-sati kako to zvuče triangli, šuškalice i zvecka-lice, sitni dodiri metlicama po činelama ili koži bubnja, uzdisaji pjevača... Zato je najjednostavnije reći - kao uživo. Što uopće nije daleko od prave istine.

Srebrne kabele - uglavnom sasvim neopravdano - prati glas da zvuče "svijetlo"., pa i "oštro". U dobro ugođenim sustavima-to nikada nećete čuti. To se može pojaviti u sus-tavima u kojima je ta zvukovna osobina prije uporabe srebrnih kabela bila dobro prikriivena, a srebrni su je kabele iznijeli na vidjelo. E, s Black Hole 5 kabeleima ta mana sustava, ako je zaista mala, neće biti tako jako primjetna. Jer oni ipak zvuče nijansu zagasitije, toplije nego čisto srebrni kabele. Naravno, ne na uštrb ijednog značajnog elementa vrhunske zvukovne reprodukcije. Tome su pridonijele i premosnice u kojima je također bilo primjesa zlata, u istom omjeru kao i u "peticama", a i konstrukcijski su istovjetne kabeleima.

Postscriptum

Sigurno će biti onih koji će ovaj test proglasiti "pohvalnijim" od onoga Black Hole 8 kabela. No, on to ipak nije. Sigurno ne u mjeri u kojoj se ta dva kabele stvarno razlikuju u usporednom testu. Međutim, radi se o dvama ipak slično zvučećim kabeleima, ali drukčijih tonskih nijansa, koje su kod "petice"zasigurno posljedica na-zočnosti zlata (što je u mnogo čemu plus), ali i manjeg broja vodiča (što se kod zvučničkih kabela zasigurno osjeti).